

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe ik met mijn klasgenoten kan overleggen.

Welke stappen neem ik?

- Ik kies een rol die ik ga innemen tijdens het overleg. Er is altijd een: gespreksleider, tijdbewaker en stiltebewaker.
- Ik houd mij aan mijn rol tijdens het overleggen.
- Ik kies elke keer een andere rol zodat ik hiermee kan oefenen.

Luister naar de ander voor je reageert.

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe ik anderen kan helpen.

Wat kan ik doen?

- Ik sta open voor vragen van klasgenoten.
- Ik ben behulpzaam.
- Ik bedenk hoe ik mijn klasgenoot kan helpen.
- Ik motiveer mijn klasgenoten door ze aan te moedigen en complimenten te geven.

Maak je niet DIK: Denk In Kwaliteiten. Kijk hoe je de ander kan helpen.

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe ik afspraken kan maken en zorg dat ik mij houd aan deze afspraken.

Welke stappen neem ik?

- Ik schrijf samen met mijn groepje op wat we fijn en minder fijn vinden aan samenwerken.
- Wij zetten onze handtekening onder het blad en houden tijdens het samenwerken de regels erbij.
- We spreken elkaar aan wanneer iemand zich niet houdt aan de regels.

Alleen ga je sneller, samen kom je verder.

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe ik feedback geef.

Wat kan ik doen?

- Ik geef feedback om iemand te helpen.
- Ik geef feedback vanuit mijzelf: 'Ik vind dat...'
- Ik geef voorbeelden van hoe iets anders kan. 'Je zou ook...'
- Ik verplaats mij in de ander, begrijpt de ander mij?.

Feedback is bedoeld om iemand verder te helpen.

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe ik feedback ontvang.

Wat kan ik doen?

- Ik luister naar wat de ander mij vertelt.
- Ik bedenk wat ik met de feedback ga doen of wat ik kan veranderen.
- Maak de volgende zin af: "Ik ga de volgende keer ...".
- Ik vraag door. Vraag bijvoorbeeld een tip om het de volgende keer beter te doen.

Wees een OEN: **O**pen, **E**erlijk en **N**ieuwsgierig!

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe ik om hulp vraag.

Welke stappen neem ik?

- Ik bedenk wat ik moeilijk vind.
- Ik bedenk hierbij een vraag.
- Ik stel mijn vraag aan mijn klasgenoot.
- Kunnen 3 klasgenootjes mij niet helpen? Dan vraag ik hulp aan mijn juf of meester.

Een domme vraag bestaat niet.

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe ik een goede taakverdeling maak.

Wat kan ik doen?

- Ik bedenk eerst welke taak ik zelf graag wil doen.
- Ik luister naar welke taken mijn groepsgenoten willen doen.
- Ik kan met mijn groepsgenoten een eerlijke taakverdeling maken door met elkaar te praten.
- Ik start niet voordat er afspraken zijn gemaakt.

Vele handen maken licht werk.

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe voor mezelf opkom.

Wat kan ik doen?

- Ik vertel anderen wat ik nodig heb om goed te kunnen samenwerken.
- Ik blijf aardig, positief en netjes in wat ik vertel.
- Wanneer ik het spannend vind om iets te zeggen, vraag ik een klasgenoot of de juf/meester om hulp bij het vertellen.

Ik hoeft niet altijd te doen wat anderen doen.

Samenwerken

Ik wil leren...

hoe ik omga met storend gedrag van een ander.

Wat kan ik doen?

- Ik blijf rustig en ga in gesprek.
- Ik geef aan als het gedrag van een ander invloed heeft op mij.
- Als ik merk dat ik boos word neem ik een time-out tot ik rustig ben.
- Ik spreek uit wanneer ik het ergens niet mee eens ben.
- Ik beledig niemand.

Niemand achter het behang plakken.

Communiceren

Ik wil leren...

hoe ik anderen op de juiste manier aanspreek.

Waar kan ik aan denken?

- Ik noem anderen bij hun naam.
- Ik ben beleefd en respectvol naar mijn klasgenoten en juf of meester.
- Ik gebruik hele zinnen.
- Ik let op mijn taal, houding en blijf rustig.

Spreek je klasgenoot of juf/meester persoonlijk aan: 'Bedankt juf, Goedemorgen Joost'.

Communiceren

Ik wil leren...

hoe ik anderen kan overtuigen van mijn ideeën.

Welke stappen neem ik?

- Ik bedenk van tevoren wat ik wil vertellen.
- Ik schrijf drie argumenten op waarom mijn idee goed is.
- Ik zoek afbeeldingen of bronnen die mijn idee ondersteunen.

Afbeeldingen kunnen je boodschap helpen te versterken.

Communiceren

Ik wil leren...

hoe ik informatie goed kan overbrengen.

Wat kan ik doen?

- Ik zorg dat ik van te voren goed weet wat ik wil vertellen en schrijf dit op in steekwoorden.
- Ik kijk anderen aan en let op mijn taalgebruik en houding.
- Ik zoek eventueel afbeeldingen of bronnen die je boodschap versterken.

Praat rustig en duidelijk, zo zorg je dat iedereen jouw verhaal kan volgen.

Communiceren

Ik wil leren...

hoe ik een boodschap kan overbrengen op papier.

Wat kan ik doen?

- Ik schrijf steekwoorden op of maak bijvoorbeeld een mindmap.
- Ik maak gebruik van hulpmiddelen zoals een woordweb.
- Ik maak het doel en de kern van mijn boodschap duidelijk; ik maak de boodschap niet te lang.

Wees altijd zo duidelijk mogelijk.

Communiceren

Ik wil leren...

hoe ik goed luister naar een ander.

Wat kan ik doen?

- Ik let op wat er om mij heen gezegd wordt.
- Ik kijk de ander aan.
- Ik geef de ander ruimte tijdens een gesprek en geef antwoord wanneer de ander iets vraagt.
- Ik stel vragen wanneer ik iets niet begrijp.

Pas LSD toe: **L**uisteren, **S**amenvatten en **D**oorvragen. Dit helpt jou om aandachtig te luisteren.

Communiceren

Ik wil leren...

hoe ik iets begrijpelijk onder woorden breng.

Wat kan ik doen?

- Ik bedenk goed aan wie ik iets vertel of voor wie ik iets opschrijf.
- Ik bedenk wat ik wil vertellen of opschrijven.
- Ik kies woorden die passen bij de doelgroep.
- Ik kijk goed of de ander mij begrijpt wanneer ik wat vertel.

Eerst goed nadenken voor je begint met praten.

Communiceren

Ik wil leren...

hoe ik vragen stel als ik iets nog niet begrijp.

Wat kan ik doen?

- Ik maak aantekeningen en schrijf het op wanneer ik het niet begrijp.
- Ik steek mijn hand op.
- Ik vraag mijn juf, meester of klasgenoot of hij of zij het nog eens kan herhalen.
- Ik leg uit dat ik het nog niet begrijp en stel een vraag.

Iedereen kan alles, je hoeft het alleen maar te leren.

Informatievaardigheden

Ik wil leren...

hoe ik weet wat een goede en eerlijke bron is.

Wat kan ik doen?

- Ik bedenk waar de informatie vandaan komt.
- Ik lees informatie goed door en bekijk wie het geschreven heeft en wanneer het geschreven is.
- Ik vraag mijn juf/meester om hulp wanneer ik nieuwe of onbekende bronnen heb gevonden.

Wees je bewust van nepnieuws, je trapt er sneller in dan je denkt.

Informatievaardigheden

Ik wil leren...

hoe ik tijdens een presentatie mijn boodschap goed kan overbrengen.

Waar kan ik aan denken?

- Ik bedenk goed wat ik met mijn presentatie wil vertellen.
- Ik schrijf dit op en leer uit mijn hoofd wat ik wil vertellen.
- Ik gebruik beeldmateriaal om mijn boodschap te versterken.
- Ik praat duidelijk en verstaanbaar.
- Ik maak anderen enthousiast over mijn onderwerp.

Een goede voorbereiding is het halve werk.

Informatievaardigheden

Ik wil leren...

hoe ik een duidelijke presentatie maak.

Welke stappen neem ik?

- Ik bedenk het onderwerp van mijn presentatie en deel dit op in verschillende stukken.
- Ik begin mijn presentatie met een inleiding en eindig met een korte samenvatting.
- In mijn presentatie gebruik ik steekwoorden of foto's.

Een goede afbeelding zegt soms meer dan 1000 woorden.

Informatievaardigheden

Ik wil leren...

hoe ik kan presenteren voor een groep mensen.

Waar kan ik aan denken?

- Ik kijk mijn publiek aan.
- Ik beweeg en spreek rustig.
- Ik vertel de boodschap in eigen woorden zonder voor te lezen.
- Ik gebruik tekst en beeld tijdens mijn presentatie.
- Ik kan ingaan op vragen en opmerkingen.

Iedereen kan leren presenteren, jij ook!

Informatievaardigheden

Ik wil leren...

hoe ik bruikbare informatie kan zoeken en kiezen.

Welke stappen neem ik?

- Ik bedenk waar mijn vraag over gaat.
- Ik gebruik een zoekmachine om op onderzoek uit te gaan.
- Ik gebruik zoektermen om meer informatie te vinden.

Zoek op meerdere woorden die je te maken hebben met je vraag.

Informatievaardigheden

Ik wil leren...

hoe je informatie verzamelt uit een digitale bron.

Welke stappen neem ik?

- Ik lees de tekst goed door.
- Ik markeer of kopieer belangrijke informatie.
- Ik schrijf of typ deze informatie in mijn eigen woorden.

Vergeet je bron niet op te slaan, zo kun je de informatie altijd terugvinden.

Informatievaardigheden

Ik wil leren...

hoe ik informatie uit digitale bronnen kan vergelijken.

Welke stappen neem ik?

- Ik bekijk de informatie die ik heb verzameld.
- Ik bepaal voor elke informatie-bron wat het belangrijkste is.
- Ik kijk of de bronnen hetzelfde zeggen, elkaar aanvullen of elkaar tegenspreken.

Eerst goed kijken, dan vergelijken.

Zelfregulering

Ik wil leren...

hoe ik kan zorgen dat ik mijn leerdoelen haal.

Wat kan ik doen?

- Als iets niet meteen lukt, zet ik toch door.
- Ik schrijf op wat er mis ging en hoe ik het de volgende keer beter kan doen.
- Ik maak een stappenplan. In dit stappenplan schrijf ik stap voor stap wat ik ga doen.

Leren betekent fouten maken, dus dat mag.

Zelfregulering

Ik wil leren...

hoe ik kan reflecteren op mijn leerdoelen.

Welke stappen neem ik?

- Ik pak mijn leerdoelen erbij.
- Ik schrijf per leerdoel 3 dingen op die goed gaan en 3 dingen die beter kunnen.
- Ik stel mezelf de vraag: wat gaat goed en wat gaat minder goed?
- Ik schrijf minimaal 3 actiepunten op en zorg dat ik hier regelmatig naar kan kijken.

Een fout is pas fout als je er niets mee doet.

Zelfregulering

Ik wil leren...

hoe ik een leerdoel op stel.

Welke stappen neem ik?

- Ik bedenk wat ik graag wil leren.
- Ik bedenk wat ik kan doen om hier beter in te worden.
- Ik schrijf minimaal drie zinnen op die beginnen met: "Ik ga ...".
- Ik weet wat ik nodig heb om mijn leerdoelen te halen.

Het is leuk om dingen niet te kunnen, want dan kun je iets nieuws leren.

Zelfregulering

Ik wil leren...

hoe ik mijn planning kan halen.

Wat kan ik doen?

- Ik schrijf op wat moet worden gedaan in welke volgorde.
- Ik maak een planbord of agenda waarbij ik weet wanneer ik wat ga doen.
- Ik houd mij aan mijn planning.
- Ik weet dat niet perfect ook goed is.

Een goed begin is het halve werk.

Zelfregulering

Ik wil leren...

hoe ik een goede samenvatting maak.

Wat kan ik doen?

- Ik begin met het maken van een lijst met belangrijke woorden.
- Ik zorg dat ik de betekenis weet van deze belangrijke woorden.
- Ik schrijf alleen de hoofdgedachte van de tekst/video op. Ik laat onbelangrijke informatie weg.

Wees kort en bondig.

Zelfregulering

Ik wil leren...

hoe ik rustig kan werken en mij niet laat afleiden.

Welke stappen neem ik?

- Ik maak mijn werkplek schoon en zorg dat alles opgeruimd is.
- Ik leg alleen spullen op mijn tafel die ik nodig heb bij de taak.
- Ik geef aan dat ik niet gestoord wil worden.
- Ik zoek een rustige plek of ruimte.
- Ik voldoende bewogen heb voordat ik aan mijn taak begin.

Ik ben niet afgeleid, iets anders heeft mijn aandacht gewonnen.

Zelfregulering

Ik wil leren...

hoe ik een planning maak.

Wat kan ik doen?

- Ik schrijf op wat ik allemaal moet doen.
- Ik bekijk hoeveel tijd ik nodig heb voor elke taak.
- Ik bepaal in welke volgorde ik de taken wil uitvoeren.
- Ik plan de taken in en houd rekening met de tijd die ik heb.

Plannen helpt je om meer grip te krijgen op je taken.

Kritisch denken

Ik wil leren...

hoe ik een goede vraag stel.

Wat kan ik doen?

- Ik schrijf vragen op als ik meer wil weten over het onderwerp of wanneer iets niet duidelijk is.
- Ik luister altijd als de ander aan het praten is.
- Ik stel één vraag per keer.
- Ik schrijf het antwoord op.
- Ik vraag door als ik het nog niet begrijp.

Alles is moeilijk voor het makkelijk wordt.

Kritisch denken

Ik wil leren...

hoe ik een conclusie trek op basis van feiten en relevante informatie.

Wat kan ik doen?

- Ik bedenk wat ik heb gehoord, gelezen of gezien en schrijf dit op.
- Ik onderscheid feiten en meningen.
- Ik controleer of de informatie betrouwbaar is.
- Ik bedenk wat het belangrijkste (de kern) is van wat ik heb opgeschreven.

Net als een echte journalist.

Kritisch denken

Ik wil leren...

hoe ik mijn mening kan onderbouwen.

Welke stappen neem ik?

- Ik bepaal eerst of het gaat om een feit of een mening.
- Ik ga na of wat ik denk ook klopt.
- Ik onderbouw mijn mening met feiten.
- Ik stel mezelf de vraag: "Waarom vind ik dit?"
- Ik leg uit en neem de ander mee in mijn denkstappen.

Het is een feit dat jij een mening hebt.

Kritisch denken

Ik wil leren...

wat ik doe met nieuwe informatie.

Welke stappen neem ik?

- Ik controleer of nieuwe informatie klopt en hetzelfde is met informatie die ik al heb.
- Ik stel mijn eigen mening en ideeën bij.
- Ik schrijf de informatie eventueel ergens op.

Wie zichzelf kan openstellen kan zichzelf pas echt laten zien.

Kritisch denken

Ik wil leren...

hoe ik omga met problemen.

Welke stappen neem ik?

- Ik bedenk wat het probleem is.
- Ik bedenk verschillende oplossingen voor mijn probleem.
- Ik luister naar de oplossing van andere klasgenoten.
- Ik kies de meest geschikte oplossing voor mijn probleem.

Voor de meeste problemen zijn ook oplossingen.

Kritisch denken

Ik wil leren...

hoe ik open sta voor de mening van anderen.

Wat kan ik doen?

- Ik luister voordat ik reageer.
- Ik sta open voor de ideeën van anderen.
- Ik stel veel vragen en vraag door tot ik het echt begrijp.
- Ik heb respect voor de mening van anderen, ook al ben ik het er niet mee eens.

Elke mening telt.

Kritisch denken

Ik wil leren...

hoe ik een mening kan onderscheiden van een feit.

Waar kan ik aan denken?

- Bekijk of luister de informatie zorgvuldig.
- Is er bewijs voor de informatie?
- Zit er een waardeoordeel bij de informatie? (woorden als slecht, goed en mooi wijzen op een mening)
- Een feit kun je checken.

Verwar de waarheid niet met de mening van de meerderheid.

Kritisch denken

Ik wil leren...

hoe ik nieuwe informatie kan verzamelen en ordenen.

Wat kan ik doen?

- Ik bekijk verschillende bronnen.
- Ik vraag informatie aan anderen.
- Ik schrijf in steekwoorden of korte zinnen de informatie op.
- Ik bedenk wat het onderwerp is van mijn informatie.
- Ik zet de informatie met hetzelfde onderwerp bij elkaar.

Door nieuwe informatie samen te vatten in je eigen woorden onthoud je dingen beter.